

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

Ступінь вищої освіти	Магістр	Форма навчання	Денна/заочна	Навчальний рік/семестр	2020/2021 I/1 семестр
-----------------------------	----------------	-----------------------	---------------------	-------------------------------	------------------------------

Силабус

Назва навчальної дисципліни	Педагогіка та психологія вищої школи
Кафедра	Кафедра педагогіки та психології
Освітня програма	ОПП 01 Освіта/Педагогіка, 013 Початкова освіта, другий (магістерський) рівень вищої освіти, денна форма
Тип дисципліни, кількість кредитів та годин (лекції/семінарські, лабораторні заняття/самостійна робота)	Тип дисципліни: <u>обов'язкова</u> Кількість кредитів: 5 Лекції: 30 Семінарські/практичні заняття: 30 Самостійна робота: 90 Вид контролю: <u>екзамен</u>
Викладач(і) відповідальний(і) за викладання навчальної дисципліни (імена, прізвища, наукові ступені і звання, адреса електронної пошти викладача/ів)	Біда Олена Анатоліївна доктор педагогічних наук, професор e-mail: tetyanna@ukr.net
Пререквізити навчальної дисципліни	<i>Міждисциплінарні зв'язки:</i> Загальна педагогіка, Загальна психологія, Вступ до спеціальності, Дидактика, Соціологія виховання, Вікова психологія, Педагогічна психологія, Основи психодіагностики
Анотація дисципліни, мета та очікувані програмні результати навчальної дисципліни, основна тематика дисципліни	<i>Анотація</i> Предметом вивчення навчальної дисципліни є педагогічні закономірності й засоби організації та здійснення освітнього процесу (самоосвіти, навчання, виховання, самовиховання), розвитку (саморозвитку) і професійної підготовки студентів до певного виду діяльності й суспільного життя. <i>Метою</i> викладання навчальної дисципліни «Педагогіка та психологія вищої школи» є усвідомлення сучасного стану та перспектив розвитку вищої освіти, закономірностей сучасного педагогічного процесу у вищій школі аби підготувати магістрантів до майбутньої науково-педагогічної діяльності у вищих навчальних закладах.

Загальні компетентності

ЗК1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК2. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК8. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК10. Здатність до міжособистісної взаємодії. Здатність працювати в команді.

ЗК11. Здатність відповідально приймати рішення з урахуванням соціальних і етичних цінностей та правових норм.

ЗК13. Здатність спілкуватися державною мовою.

ЗК14. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня.

ЗК15. Здатність працювати самостійно й автономно, виявляючи ініціативу та підприємливість.

ЗК16. Здатність до оволодіння сучасними знаннями для самовдосконалення й розвитку загальної та професійної культури.

Фахові компетентності

ФК-1. Здатність усвідомлювати концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування системи освіти, усвідомлювати та поцінювати взаємозалежність людей і систем у глобальному світі.

ФК-2. Здатність застосовувати вітчизняний і зарубіжний досвід у справі шкільництва; аналізувати, порівнювати та узагальнювати педагогічну діяльність педагога; здатність професійної самоосвіти, особистісного зростання, удосконалення подальшого педагогічного розвитку.

ФК-3. Здатність використовувати форми, методи, технології та враховувати принципи науково педагогічних і психологічних досліджень, виявляти тенденції розвитку подій та прогнозувати розвиток психолого-педагогічних процесів у системі початкової освіти та підвищення професійної майстерності вчителя.

ФК-6. Здатність здійснювати партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу (наставництво, супервізія, інтервізія тощо).

ФК-11. Здатність провадити адміністративно-управлінську діяльність; здатність провадити управлінську діяльність на засадах нормативно-організаційного, фінансово-господарського, правового механізмів діяльності початкової школи; здатність організувати внутрішньо-професійну й міжпрофесійну взаємодію вчителів початкової школи; здатність виявляти та створювати умови, що сприяють підвищенню мотивації вчителів до ефективної педагогічної діяльності; здатність використовувати індивідуальні та групові методи ухвалення рішень в управлінні початковою школою,

забезпечувати якість управління всіх сфер діяльності закладу освіти.

ФК-12. Здатність моделювати, проектувати та реалізовувати науково-експериментальну діяльність в системі початкової освіти в широких мультидисциплінарних контекстах, нових або незнайомих середовищах за наявності неповної чи обмеженої інформації.

ФК-17. Здатність вдосконалювати і розвивати свій інтелектуальний та загальнокультурний рівень, домагатися морального і фізичного вдосконалення своєї особистості, володіння культурою спілкування рідною, державною та однією з іноземних мов.

ФК-18. Здатність розробляти та реалізовувати стратегії, тактики й техніки взаємодії з людьми, що засновані на конкретних критеріях для оцінювання навчальних досягнень, організувати спільну діяльність для досягнення суспільно значущих цілей, орієнтованих на прогрес.

Програмні результати навчання

ПРН-1. Володіти законодавчою базою щодо завдань, цілей, принципів, засад функціонування початкової освіти в Україні. Називати міжнародні та законодавчі акти України в галузі охорони дитинства про захист прав дітей та забезпечення їх повноцінного розвитку.

ПРН-2. Знати нормативно-правові документи, що регламентують діяльність закладу загальної середньої освіти; напрями діяльності (адміністративна, методична, контролююча, проектна, освітня, виховна, фінансово-господарська тощо) вчителя початкової школи, функціональні обов'язки; права і обов'язки суб'єктів освітнього процесу; обсяг і функції роботи вчителя початкової школи; принципи адміністрування та управління; умови і передумови функціонування закладу загальної середньої освіти.

ПРН-10. Здатність моделювати, проектувати та реалізовувати науково-експериментальну діяльність в системі початкової освіти в широких мультидисциплінарних контекстах, нових або незнайомих середовищах за наявності неповної чи обмеженої інформації.

ПРН-11. Виявляти та формулювати проблеми, визначати об'єкт та предмет дослідження, формулювання мету та гіпотезу дослідження, визначати основні поняття; володіння методами збирання даних відповідно до гіпотез, створення масивів емпіричних даних, опрацювання різноманітних джерел повідомлень тощо, повага авторських прав; підбирати і використовувати універсальні та спеціальні методи дослідження; створювати, передавати та упроваджувати результати дослідження у практику.

ПРН-17. Наявність умінь для розв'язання практичних проблем виробництва, профосвіти, соціально-професійного самовизначення, самореалізації.

ПРН-18. Здійснювати комунікацію, орієнтуючись на стилі мовленнєвого спілкування в процесі вирішення професійно-педагогічних та -психологічних задач.

ПРН-19. Прогнозувати, проектувати та коригувати педагогічну комунікацію з іншими суб'єктами освітньо-виховного процесу на

засадах етики професійного спілкування, застосовуючи правила мовленнєвого етикету.

ПРН-21. Аналізувати соціально та особистісно значущі світоглядні проблеми, приймати рішення на основі сформованих ціннісних орієнтацій.

ПРН-22. Оцінювати власну діяльність з позицій культурно-історичної, екологічної, духовної, морально-естетичної, педагогічної цінності.

ПРН-23. Готовність до систематичного підвищення своєї професійно-педагогічної майстерності; уміти усвідомлювати рівень власної діяльності, своїх здібностей, бачити причини недоліків у своїй роботі, в собі; володіти навичками самоудосконалення, уміти використовувати механізм самооцінки власних досягнень .

Основна тематика дисципліни:

Змістовий модуль 1. Загальні основи педагогіки вищої школи

- Тема 1. Вища школа і педагогіка вищої школи України на сучасному етапі. Предмет і об'єкт педагогіки вищої школи
- Тема 2. Студент закладу вищої освіти як об'єкт і суб'єкт навчання
- Тема 3. Викладач закладу вищої освіти
- Тема 4. Закономірності розвитку навчально-пізнавальної діяльності

Змістовий модуль 2. Основи дидактики вищої школи

- Тема 1. Принципи дидактики вищої школи
- Тема 2. Організаційні форми та методи навчання у вищій школі
- Тема 3. Лекційні заняття у закладах вищої освіти. Самостійна робота студентів
- Тема 4. Семінарські, практичні та лабораторні заняття
- Тема 5. Проблемне навчання у закладі вищої освіти
- Тема 6. Навчальна та виробнича практика студентів
- Тема 7. Контроль і оцінка знань, умінь і навичок студентів

Змістовий модуль 3. Теоретичні аспекти організації виховної роботи у ЗВО

- Тема 1. Сутність процесу виховання
- Тема 2. Принципи виховання
- Тема 3. Організаційні форми виховання у ЗВО
- Тема 4. Основні методи виховання у ЗВО. Основні напрями виховання студентської молоді

Змістовий модуль 4. Вища освіта як предмет психологічного аналізу

- Тема 1. Психологія вищої школи, її предмет, завдання та методи
- Тема 2. Загальна психологічна характеристика студентського віку
- Тема 3. Професійне становлення особистості студента як майбутнього фахівця з вищою освітою
- Тема 4. Психологія студентської групи

Змістовий модуль 5. Психологічні особливості формування спеціалістів у ЗВО

- Тема 1. Психологічні засади управління навчальним процесом у вищій школі

	<p>Тема 2. Психологічний аналіз учіння студентів Тема 3. Психологія виховання студентської молоді Тема 4. Психологія педагогічної комунікативної взаємодії викладача зі студентами Тема 5. Психологічний аналіз протиріч і конфліктів у педагогічній взаємодії, шляхи їх запобігання та вирішення Тема 10. Психологія особистості та діяльності викладача вищої школи</p>																												
<p>Критерії контролю та оцінювання результатів навчання</p>	<p>Навчальні досягнення магістрантів із дисципліни «Педагогіка та психологія вищої школи» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.</p> <p style="text-align: center;">Шкала оцінювання: національна та ECTS</p> <table border="1" data-bbox="501 712 1449 1556"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Сума балів за всі види навчальної діяльності</th> <th rowspan="2">Оцінка ECTS</th> <th colspan="2">Оцінка за національною шкалою</th> </tr> <tr> <th>для екзамену, курсового проекту (роботи), практики</th> <th>для заліку</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>90–100</td> <td>A</td> <td>відмінно</td> <td rowspan="5">зараховано</td> </tr> <tr> <td>82–89</td> <td>B</td> <td rowspan="2">добре</td> </tr> <tr> <td>75–81</td> <td>C</td> </tr> <tr> <td>64–74</td> <td>D</td> <td rowspan="2">задовільно</td> </tr> <tr> <td>60–63</td> <td>E</td> </tr> <tr> <td>35–59</td> <td>FX</td> <td>незадовільно з можливістю повторного складання</td> <td>не зараховано з можливістю повторного складання</td> </tr> <tr> <td>0–34</td> <td>F</td> <td>незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни</td> <td>не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни</td> </tr> </tbody> </table> <p>Відповіді на семінарських заняттях (усна відповідь, відповіді на запитання викладача, презентація, написання конспекту)–20 балів. Самостійна робота –15 балів. Контрольна робота – 25 балів. Усний екзамен – 40 балів Загалом – 100 балів.</p> <p>До екзамену допускаються студенти, які відвідували лекційні та семінарські заняття, опрацювали рекомендований мінімум навчальних завдань, прозвітували про самостійну роботу, виконали запропоновані реферативні роботи, і накопили 60 балів на протязі одного семестру.</p> <p>Важливою передумовою допуску до іспиту є відпрацювання пропущених лекційних занять. Контроль проводиться, як правило,</p>	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку	90–100	A	відмінно	зараховано	82–89	B	добре	75–81	C	64–74	D	задовільно	60–63	E	35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання	0–34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS			Оцінка за національною шкалою																									
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку																										
90–100	A	відмінно	зараховано																										
82–89	B	добре																											
75–81	C																												
64–74	D	задовільно																											
60–63	E																												
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання																										
0–34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни																										

	<p>шляхом письмового виконання індивідуальних завдань із подальшою перевіркою їх викладачем та оголошення оцінки.</p> <p>У процесі оцінювання навчальних досягнень магістрантів з курсу «Педагогіка та психологія вищої школи» застосовуються такі методи:</p> <ul style="list-style-type: none">- методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда;- методи письмового контролю: письмове тестування, модульна контрольна робота, реферат, есе;- методи самоконтролю: самооцінка, самоаналіз.
Інші інформації про дисципліни (політика дисципліни, технічне та програмне забезпечення дисципліни тощо)	<p><i>Політика щодо академічної доброчесності.</i></p> <p>Усі види письмових робіт перевіряються на наявність плагіату і є такими, що виконані при наявності не менше 80% оригінальності авторського тексту. Списування під час виконання письмових контрольних видів робіт заборонено. Користуватися мобільними пристроями під час проведення різних видів контролю успішності, дозволяється лише з дозволу викладача.</p> <p>Положення про академічну доброчесність в ЗУІ Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в ЗУІ</p> <p><i>Технічне та програмне забезпечення</i></p> <p>Викладання навчальної дисципліни «Педагогіка та психологія вищої школи» відбувається на основі таких складових методичного забезпечення:</p> <ul style="list-style-type: none">• друковані джерела, що відображають зміст науки (підручники, посібники, монографії, публікації у фахових виданнях);• електронні джерела, що відображають зміст науки,• контрольні тести та практичні завдання.• мультимедійні презентації до навчальних занять• навчальні відеофільми, відеофрагменти, лекцій, практичні завдання, культуно-виховні заходи у ЗВО.
Базова література навчальної дисципліни та інші інформаційні ресурси	<p><i>Нормативно-правова база</i> (Закони України, Укази Президента України, Постанови Кабінету Міністрів України, листи Міністерства освіти і науки України)</p> <p><i>Основна література:</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Алексюк А. А. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія. – К, 1998. 231с.• Біляковська О. І., Мищишин І.Я. Цюра С. Б. Дидактика вищої школи. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2013. – 360 с.• Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи: Методичний посібник для студентів магістратури. – К.: Центр учбової літератури, 2005. – 389 с.• Закон України Про вищу освіту, 2014.• Ортинський В Л. Педагогіка вищої школи : навч. посібник / В. Л. Ортинський ; М-во освіти і науки України, Львівський держ. ун-т внутрішніх справ. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 472 С• Педагогіка вищої школи: Навчальний посібник. – Одеса:

ПДПУ імені К. Д. Ушинського, 2002. – 453с.

- Kozma Tamás: Ké az egyetem? A felsőoktatás nevelésszociológiája. Új Mandátum Felsőoktatási Kutatóintézet Budapest 2004
- Булах І.С., Долинська Л.В. Психологічні аспекти міжособистісної взаємодії викладачів і студентів: Навчально-методичний посібник. – К.: НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2002. – 114 с
- Галузинський В. М., Євтух М. Б. Основи педагогіки та психології вищої школи в Україні: Навч. посібник для викладачів та аспірантів вузів / ІСДО; Київський лінгвістичний ун-т. — К. : ІНТЕЛ, 1995. — 168с.
- Коваленко О.Е. Психологія вищої школи: Навч. посіб. Для студ. Вищ. Навч. Закл. Інж.-пед та слухачів магістратури за спец. 8.000005 «Педагогіка вищої школи»/ О.Е. Коваленко, І.М. Шалімова, О.М. Керницький. – Х.: Точка, 2012. – 169с.
- Мороз О.Г., Падалка О.С., Юрченко В.І. Педагогіка і психологія вищої школи. – К.: НПУ, 2003. – 267с
- Мороз О.Г. Викладач вищої школи: психолого-педагогічні основи підготовки/Мороз О.Г., Падалка О.С., Юрченко В.І.; за заг. ред. О.Г.Мороза. – К.: НПУ, 2006. – 206с.
- Навчальний процес у вищій педагогічній школі / За ред. акад. Мороза О.Г. – К.: НПУ, 2000. – 337 с
- Огнев'юк В. О. Освіта в системі цінностей сталого людського розвитку: Монографія. – К.: Знання України, 2003. - 450с.
- Пірен М.І. Конфліктологія: Підручник. – К.: МАУП, 2003. – 360 с
- Подоляк Л.Г., Юрченко В.І. Психологія вищої школи: Підручник. 2-е вид. – К.: Каравела, 2008. – 352 с
- Подоляк Л.Г. Психологія вищої школи: Практикум: навч. посібник/. Подоляк Л.Г., Юрченко В.І. – К.: Каравела, 2007. – 336 с
- Подоляк Л.Г. Психологія вищої школи: навч. посібник для магістрів і аспірантів / Подоляк Л.Г., Юрченко В.І.– К.: Філ-студія, 2006. – 320 с .
- Руснак І.С. Педагогіка і психологія вищої школи: навчально-методичний посібник /І.С. Руснак, М.Г. Іванчук / Чернівецький національний ун-т ім. Юрія Федьковича.- 2-ге вид., доп.-Чернівці: Букрек, 2009. -176с.
- Семиченко В.А. Психологія педагогічної діяльності: навч. посібник для студ. Вищих навч. закл. – К.: Вища школа, 2004.- 336с.
- Сердюк О. П. Основи управління комунікативним процесом: Підручник. – К.: ІЗМН, 1998.
- Сисаєва С.О. Педагогічна творчість: Монографія. – Харків: Каравела, 1998 - 150с.
- Скиба М.Є., Островський К.С. Навчання та виховання студентської молоді – на вищий якісний рівень. / Професійне

	<p>становлення особистості: проблеми і перспективи: Матеріали ІІ міжн. наук.-практ. конф. – Хмельницький: ТУП. – 2003. – с.358-363.</p> <ul style="list-style-type: none">• Слєпкань З. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі. – К.: Вища школа, 2005. – 240 с.• Туркот Т.І. Психологія і педагогіка вищої школи: Навч.посіб. для студ. Вищ. Навч. закл.- 2-ге вид. Херсон: Олді плюс, 2013. - 515с.• Pusztai Gabriella – Kovács Klára: Ki eredményes a felsőoktatásban? Partium Könyvkiadó, Nagyvárad – Budapest, 2015.• Pusztai Gabriella – Ceglédi Tímea: Szakmai szocializáció a felsőoktatásban, Partium Könyvkiadó, Nagyvárad – Budapest, 2015.• Berács József: Diák mobilitás és Magyarország vonzereje. In: Berács József – Hrubos Ildikó – Temesi József (szerk.): „<i>Magyar Felsőoktatás 2010</i>” <i>Konferencia dokumentumok</i>. Budapest, Budapesti Corvinus Egyetem Közgazdaságtudományi Kar Nemzetközi Felsőoktatási Kutatások Központja. 44–54. 2011.
--	--